

РОЗРАХУНОК
робочого часу на 2006 рік

Місяці	Календарні дні	Вихідні дні	Робочі дні	Робочих годин	Святкові
Січень	31	11	20	159	1 січня – Новий рік 7 січня – Різдво Христове 6 січня – 1 год. передсвяткова
Лютий	28	8	20	160	
Березень	31	9	22	175	8 Березня – Міжнародний жіночий день 7 березня – 1 год. передсвяткова
За I квартал	90	28	62	494	
Квітень	30	11	19	152	23 квітня – Великдень
Травень	31	14	20	159	1-2 травня – День Міжнародної солідарності трудящих 9 травня – День Перемоги 8 травня – 1 год. передсвяткова
Червень	30	10	20	159	11 червня - Трійця 28 червня – День Конституції України 27 червня – 1 год. передсвяткова
За II квартал	91	32	59	470	
Липень	31	10	21	168	
Серпень	31	9	22	175	24 серпня – День незалежності України 23 серпня – 1 год. передсвяткова
Вересень	30	9	21	168	
За III квартал	92	28	64	511	
Жовтень	31	9	22	176	
Листопад	30	8	22	176	
Грудень	31	10	21	168	31 грудня – 1 год. передсвяткова
За IV квартал	92	27	65	520	
За рік	365	115	250	1995	

Науково -
методичний
відділ

Професійне досьє бібліотекаря

Інформаційно-методичний
бюлетень № 4 (15)

Всього робочих годин	1995 год.
Бюджет робочого часу на одного працівника	1665 год.
Відпустки	248 год.
Лікарняні	40 год.
Непередбачені витрати	42 год.

Склала

Г.С.Моліцька

Тернопіль – 2005

2 – 100 років від дня народження Івана Багряного (1906-1963), українського письменника, політичного і громадського діяча.

6 – 125 років від дня народження І.А. Кочерги (1881-1952), українського драматурга.

14 – День українського козацтва.

24 – День ООН.

Листопад

5 – День працівників соціальної сфери.

9 – День української писемності та мови.

Грудень

1 – Всесвітній день боротьби зі СНІДом.

3 – Міжнародний день інвалідів.

6 – День Збройних сил України.

7 – День місцевого самоврядування.

10 – День прав людини.

19 – Святителя і Чудотворця Миколая.

21 – 40 років від дня заснування Українського товариства охорони пам'яток історії та культури.

31 – Новорічне Свято.

Упорядник:

Ліскова О.Г., завідувач НМВ

Редактор:

Раскіна О.М.

Комп'ютерний набір і

верстка:

Єрошенкова С.Т., головний
методист НМВ

Відповідальний за

випуск:

Вітенко В.І., директор ОУНБ

му енергоблоці Чорнобильської АЕС.

29 – 125 років від дня народження К.А. Рубчакової (1881-1919), української драматичної артистки та співачки.

Травень

5 – 170 років від дня народження С.І. Воробкевича (1836-1903), українського письменника, композитора, диригента, педагога.

9 – День Перемоги.

12 – 70 років від дня народження І.С. Марчука, українського художника.

14 – День матері.

24 – День слов'янської писемності та культури.

Червень

1 – День захисту дітей.

5 – Всесвітній день навколишнього середовища.

28 – День Конституції України.

Липень

18 – 70 років від дня народження Ю.Г. Ілленка, українського кінооператора та кінорежисера.

21 – 100 років від дня народження О.І. Теліги (1906-1942), української поетеси, політичної діячки.

26 – 75 років від дня народження І.М. Дзюби, українського літературознавця, критика і громадського діяча.

Серпень

6 – 120 років від дня народження С.К. Бондарчука (1886-1970), українського актора і режисера.

12 – Міжнародний день молоді.

18 – 170 років від дня народження О.Я. Кониського (1836-1900), українського письменника, педагога, громадсько-культурного діяча.

23 – День Державного прапора України.

24 – День незалежності України.

Вересень

1 – День знань.

25 – 100 років від дня народження Д.Д. Шостаковича (1906-1975), російського композитора, педагога.

29 – 80 років від дня створення Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника.

30 – Всеукраїнський день бібліотек.

Жовтень

1 – Міжнародний день людей похилого віку.

1 – День працівників освіти.

Шановні колеги!

Вітаємо Вас із Новим роком та Різдвам Христовим. Нехай 2006 рік принесе Вам багато незабутніх зустрічей, зміцнить давню дружбу, збереже затишок у Вашій оселі, а чарівна Різдвяна зірка засяє у Ваших серцях на добро і благополуччя.

Тож, зичимо Вам і Вашим родинам міцного здоров'я, бадьорого настрою, родинного тепла і всіляких гараздів.

З Новим роком!

Місія публічної бібліотеки

Публічна бібліотека сьогодні - це культурний центр, що забезпечує інформаційні потреби як реальних, так і потенційних користувачів, надає можливість міжособистісного спілкування практично всім жителям зони обслуговування, організує їхнє культурне дозвілля. Вона має бути наближена до конкретних людей, враховувати їхні інтереси і потреби, поступово стаючи необхідною складовою інфраструктури регіону. Бібліотека не може існувати, якщо в ній не зацікавлене населення і якщо воно не готове її підтримати.

Сьогодні надзвичайно актуальними є питання:

- Чи повинні бібліотеки доводити свою значущість?
- Чи розуміє суспільство їхню роль у своєму поступі вперед?
- Чи відповідають вони потребам місцевого населення, вимогам сьогодення?
- Як у непростих сучасних умовах зробити діяльність публічних бібліотек ефективною?

Ми не відповідаємо категорично, не диктуємо правила, а даємо поради, що базуються на досвіді різних країн. Не все запропоноване може бути застосовано, адже будь-яка бібліотека вже має певні традиції, характерний образ і свою логіку розвитку. Проте ми пропонуємо узагальнену стратегію діяльності публічної бібліотеки в цивілізованому суспільстві.

ЩО ТАКЕ ПУБЛІЧНА БІБЛІОТЕКА?

Я употребил бы во зло снисходительное внимание
Вашего сиятельства и даже оскорбил бы особу Вашу,
если бы стал доказывать перед Вами
пользу учреждения публичной библиотеки

*(З листа градоначальника м. Одеси О. Левіна
генерал-губернатору М. Воронцову).*

Січень

- 1 – Новорічне свято.
- 12 – 130 років від дня народження Джека Лондона (1876-1916), американського письменника.
- 22 – День соборності України.
- 27 – 250 років від дня народження Вольфганга Амадея Моцарта (1756-1791), австрійського композитора.
- 29 – День пам'яті героїв Крутів.

Лютий

- 15 – 100 років від дня народження Муси Джаліля (1906--1944), татарського поета.
- 16 – 175 років від дня народження М.С. Лєскова (1831-1895), російського письменника, публіциста.
- 17 – 100 років від дня народження А.Л. Барто (1906-1981), російської письменниці.
- 21 – Міжнародний день рідної мови.
- 23 – День захисника Вітчизни.

Березень

- 2 – 130 років від дня народження М.М. Кордуби (1876-1947), українського історика, бібліографа, публіциста, письменника.
- 6 – 75 років від дня народження О.І. Білаша (1931-2003), українського композитора і поета.
- 8 – Міжнародний жіночий день.
- 9 – 192 роки від дня народження Т.Г. Шевченка (1814-1861), великого українського поета, художника, мислителя.
- 23 – Всеукраїнський день працівників культури та аматорів народного мистецтва.
- 27 – Міжнародний день театру.

Квітень

- 5 – 125 років від дня народження Д.М. Ревуцького (1881-1941), українського мистецтвознавця, фольклориста, літературознавця.
- 6 – 170 років від дня народження М.В. Скліфосовського (1836-1904), російського та українського хірурга.
- 12 – Всесвітній день авіації і космонавтики.
- 15 – День довкілля.
- 22 – Всесвітній день Землі.
- 26 – День Чорнобильської трагедії. 20 років від дня аварії на 4-

обслуговування є турбота про читача.

Бібліотека своїми діями має показувати клієнту, що вона піклується про нього й для вирішення його проблеми вона робить усе можливе.

Послуги можуть надаватися і рекламуватися, щоб кожен член спільноти був читачем бібліотеки, незалежно від того, чи він користується нею, чи ні.

Взаємодія та діалог читача та бібліотекаря – це ключ до успішного обслуговування. Якщо імідж бібліотеки, який у читача склався після досвіду користування, поганий, маркетингові зусилля можуть працювати проти себе і погіршувати імідж бібліотеки. Важливим є перше враження нового читача від бібліотеки, яке визначає, чи стане людина читачем, чи ні.

Отже, маркетинг бібліотечних послуг – це спосіб життя та роботи у спільноті, якій служить бібліотека.

*Тетяна Ковалькова, завідувачка відділу
міського абонементу ОУНБ*

Визначення поняття публічної бібліотеки

Бібліотеки з їхньою багатовіковою історією завжди були для пересічної людини уособленням храму мудрості, хранителями історичної пам'яті, гарантами її збереження. Ряд факторів - політичних, економічних, соціальних - спричинив необхідність зміни звичного образу бібліотеки, її швидкої адаптації до перетворень у суспільстві.

— основна функція бібліотеки - "від накопичення знань - до обслуговування користувачів". Повертається призабуте поняття "публічна бібліотека", яка сьогодні, відповідно до Закону України "Про бібліотеки і бібліотечну справу", визначається як загальнодоступна установа. Проте публічна бібліотека не просто надає послуги всім верствам населення, вона є гарантом забезпечення рівного доступу до інформації. В центрі її уваги стоїть пересічна людина зі спеціальними і загальнокультурними потребами, певними життєвими інтересами. Змінюються ідеологія і концепція колишньої масової бібліотеки; в основі діяльності публічної бібліотеки покладено пріоритет загальнолюдських цінностей.

Публічна бібліотека, як одна з найдемократичніших інституцій, що створена суспільством, обов'язково функціонує в розвинутих країнах і переважно утримується на кошти місцевих органів влади.

Доступ до знань, ідей та думок в усій їхній різноманітності відіграє важливу роль у збереженні й розвитку демократичного суспільства, що робить роль публічної бібліотеки особливо значущою.

Публічна бібліотека — це організація, створена суспільством, яке підтримує та фінансує її через місцеві, регіональні або національні органи влади. ПБ забезпечує доступ до знань, інформації і художніх творів шляхом використання ряду ресурсів, однаковою мірою доступ всіх членів суспільства, незалежно від раси, національності, віку,

статі, мови, віросповідання, ступеня працездатності, економічного стану, місця роботи та рівня освіти.

Чому необхідна публічна бібліотека?

Уявлення у пересічних громадян про бібліотеку, як місця, де школярам, а інколи і пенсіонерам, видають книжки, має відійти у минуле. Насправді роль бібліотеки в інфраструктурі регіону більш значуща. Ми ніколи не замислювалися над значенням бібліотеки для спільноти, яку вона обслуговує. А наші американські колеги наводять такі 10 аргументів на користь існування публічних бібліотек:

1. Публічна бібліотека обслуговує всіх жителів протягом їхнього життя, вона найбільш задіяна серед інших муніципальних служб.
2. Бібліотечні фонди допомагають отримати освіту та займатися самоосвітою, знайти розраду всім, незалежно від віку, роду занять.
3. Це єдине найбільше багаторічне зібрання довідників, словників, енциклопедій, тут їх більше, ніж є у книжковому магазині.
4. Це єдиний заклад, куди відкрито доступ дошкільнятам, тут через книгу діти вчаться пізнавати світ, у них формується потреба в самоосвіті.
5. Тільки в публічній бібліотеці школярі можуть отримати книгу під час канікул, ввечері та у вихідні дні, а діти, які активно читають, краще засвоюють навчальні програми та добиваються успіху в житті.
6. Для жителів - це єдиний доступний засіб отримати вичерпну інформацію, необхідну для особистих, сімейних чи службових потреб.
7. Вона допомагає громадянам економити гроші, адже необхідну літературу не треба купувати, а інформацію можна отримати безоплатно.

бібліотеки, й читачів збільшиться.

Перший крок у маркетингу – політика обслуговування! Наприклад, якщо згідно із правилами ми видаємо 5 книг терміном на один місяць, а читач хоче більше книг, ми повинні чітко пояснити, чому в нас діють такі правила. Правила бібліотеки – надати читачу книгу, коли вона йому потрібна. Кожне правило чи заборона, не виправдане з точки зору інтересів клієнта, має бути відкинута як непотрібна та шкідлива для іміджу бібліотеки.

Другий крок: можливості працівників. Атмосфера – це центральний елемент іміджу та маркетингу і те, як вони спілкуються з читачем – є ключовими у створенні атмосфери. “Бібліотекар – господар бібліотеки, а читач – довгоочікуваний гість”.

Обслуговуванням користувачів займаються зазвичай найменш досвідчені працівники. В найгіршому випадку, вони знають лише кілька найнеобхідніших навичок, і їм бракує всього решта. Як результат, бібліотека втрачає важливу можливість для маркетингу.

Якщо читач знаходить книгу на конкретну тему й для нього це мало, і якщо бібліотекар забув про базове запитання “Що ще я можу запропонувати користувачеві, що я можу ще зробити для нього корисного?”, то маркетинг послуг зводиться нанівець.

Але проблема не в ставленні працівника до читача. Просто бібліотекару не дали необхідних інструкцій до дії, достатньої інформації про послуги й ресурси його бібліотеки, а також впевненості та сміливості бути ініціативним.

Кожен окремо взятий працівник не може знати, як робити все. Але кожен окремо взятий працівник має знати достатньо про послуги бібліотеки, бути здатним за власною ініціативою, іншими словами продати ті послуги, з яких читач може мати те, що йому потрібно.

Добре підготовлені працівники можуть популяризувати бібліотеку навіть не на робочому місці. Всі ми маємо родичів, друзів, сусідів. Добре, коли бібліотекар репрезентує бібліотеку навіть тоді, коли він не на робочому місці.

Суттєвим елементом у побудові якісної системи

Маркетинг та послуги в бібліотеці

Огляд за матеріалами зарубіжної преси

Маркетинг та бібліотечні послуги тісно пов'язані. Маркетинг – це перш за все ставлення до читачів та якості надання бібліотечних послуг. Він вимагає розробки правильної політики обслуговування та чіткого визначення повноважень персоналу. Імідж послуг – це ключова частина маркетингу, особливо враховуючи важливість спілкування персоналу та читачів під час обслуговування.

Є п'ять законів бібліотечної справи, сформованих у 20-х роках ХХ ст. індійським бібліотекознавцем та філософом С.Р. Ранганатаном:

1. Книги слід використовувати.
2. Кожному читачеві свою книгу.
3. Кожній книзі свого читача.
4. Бережіть час читача.
5. Бібліотека – це організм, що постійно зростає.

Ці закони виражають ідею маркетингу, як суттєвої частини та необхідної умови якісної бібліотечної роботи.

Якщо працівники просто видають необхідні книги, пасивно виконуючи замовлення читача, та не є активними, закони Ранганатана не реалізуються.

Маркетинг послуг – це в кінцевому рахунку найперший обов'язок бібліотеки. Користувачі повинні мати позитивний досвід спілкування з бібліотекою та її персоналом, незалежно від того, чи часто вони ходять до бібліотеки, в користувачів повинно скластись позитивне враження про бібліотеку, її працівників та їх послуги для читача.

Основа маркетингових послуг полягає у повазі до кожного члена спільноти, незалежно від того, ходить він до бібліотеки, чи ні. Але про добру роботу бібліотеки він передасть іншій людині, яка також захоче прийти до

8. Використання бібліотечних ресурсів допомагає підприємцям приймати ліпші рішення, службовцям - підвищувати свій професійний рівень, що, врешті-решт, сприяє розвитку економіки даної місцевості.

9. Публічна бібліотека як культурний центр підвищує рівень життя місцевого населення, надаючи можливість міжособистісного спілкування, забезпечуючи інформаційні та інші потреби громадян.

10. Бібліотека - не просто зібрання книг, тут є персонал, який все організує, підтримує у робочому порядку та допомагає людям користуватися наявними документами.

Якою має бути публічна бібліотека?

*/ уявляв я собі рай,
схожим на бібліотеку...
Х.Л. Борхес*

До публічної бібліотеки як закладу, що обслуговує населення, висуваються певні вимоги щодо її місцезнаходження та технічного обладнання. Бажано, щоб вона розташовувалася в найбільш зручному для мешканців місці, поблизу транспортних розв'язок, культурних і комерційних установ. Її приміщення має відповідати умовам, які б сприяли якнайкращому обслуговуванню користувачів і збереженню фондів, проведенню різних заходів для всього населення, для того, щоб стати важливим просвітницьким та культурним центром громади. Це сприятиме залученню нових користувачів та економії капітальних і поточних витрат муніципалітету.

Крім того:

– бібліотека має забезпечити доступ до своїх ресурсів всіх користувачів, особливо осіб із фізичними та сенсорними вадами;

У Сінгапурі бібліотеки знаходяться в центрі кварталів.

Дитячі бібліотеки розміщуються на перших поверхах житлових

приміщень в п'яти хвилинах ходьби для більшості дітей району.

- вхід до бібліотеки має бути добре видно і знаходитися на зручному для більшості користувачів боці будівлі;
- рівень освітлення має відповідати міжнародним і національним стандартам;
- бібліотека мусить працювати в зручний для користувачів час: тому 30% робочого часу бібліотеки не повинні співпадати із робочим часом користувачів;
- головні бібліотеки регіону, міста, району мають бути відчинені для користувачів не менше 60 годин на тиждень (шість разів на тиждень, по 10 годин щоденно);
- бібліотека повинна забезпечити: прийом документів, що їх повертають користувачі, та роботу автовідповідачів для надання загальної інформації про бібліотеку в час, коли вона не працює.

У бібліотеці мають бути:

- достатньо просторі приміщення для зберігання та експозиції бібліотечних документів; організації виставок (і не тільки книжкових);
- зручні приміщення для публіки з врахуванням визначених функцій, вільний простір для переміщення користувачів має складати 15-20% загальної площі для відвідувачів, а для персоналу - 20-25% загальної площі для службових приміщень;
- технічне обладнання, у т.ч. автоматизовані робочі місця для користувачів, ксерокси.

русі від ідеалізму, заяви про місію - до конкретики, реальності щоденних завдань. Елементи усіх цих моделей (ролей) знайдуться тією чи іншою мірою у більшості ПБ. Їх необхідно ранжирувати відповідно до характеристики персоналу і бібліотеки, а також потреб громади, яку вона обслуговує. Вибір моделей (ролей) починається зі встановлення пріоритетів, адже якщо намагатися виконувати все і завжди, то бібліотека не зможе виправдати свою місію, і бібліотекарі стануть безпорадними. Більшість бібліотечних ресурсів (час, люди, гроші) мають бути використані для реалізації двох-трьох основних моделей (ролей).

Так, Нью-Йоркська публічна бібліотека зі штатом 4 тис. співробітників обрала собі дві основні ролі: надавати бібліотечну підтримку всім, хто вчиться, та дітям міста. Такі дві ролі було визнано як найбільш важливі, хоча це не передбачає, що інших відвідувачів не обслуговують.

Таким чином, лише поєднання трьох складників: філософії установи, визначення її пріоритетів та політики щодо їхньої реалізації, забезпечать успішну діяльність. Сьогодні публічна бібліотека має передбачати суспільний розвиток і, відповідно, впроваджувати та розвивати послуги з врахуванням їхньої економічної ефективності. Ось чому так важливо для бібліотеки визначити місію та ролі, які вона реалізує у своїй спільноті.

Послуги, котрі надає публічна бібліотека

Успішна бібліотека - самотутня. Вона вивчає контингент населення, аналізує потреби як реальних, так і потенційних користувачів. Послуги бібліотеки мають постійно удосконалюватися і змінюватися з урахуванням змін у структурі зайнятості населення, демографічних показниках, засобах комунікації, соціокультурному оточенні. Крім задоволення щоденних потреб спільноти, публічна бібліотека є хранительською культури даної місцевості, особливо якщо інших установ та закладів цього напрямку тут не існує.

про її діяльність та для підтримки керівників влади в обмін на фінансову підтримку бібліотеки.

Центр підтримки формальної освіти. Бібліотека допомагає всім, хто навчається, у розв'язанні освітніх задач, які постають під час формальних курсів навчання. Вона накопичує відповідну літературу, забезпечує можливість для занять, збирає інформацію про заклади, що надають обов'язкову освіту та інші можливості для здобуття освіти, допомагає всім, хто навчається, користуватися своїми ресурсами.

Незалежний освітній центр. Бібліотека підтримує людей будь-якого віку, які займаються за програмами самостійної освіти, самовдосконалюються, мають хобі, визначились у своїх культурних інтересах. Фахівці допомагають цим незалежним студентам у пошуку інформації, складанні індивідуальних програм, надають кваліфіковану допомогу.

Бібліотека популярної літератури (матеріалів). Бібліотека збирає поточні, часто запитувані, цікаві матеріали у різних форматах для людей усіх вікових категорій, пропагуючи їх за допомогою організації книжкових виставок, тематичної розстановки фонду найбільш запитуваної тематики безпосередньо біля кафедр видачі.

"Двері" до навчання для дошкільнят. Бібліотека заохочує дітей до читання і навчання через послуги для дітей та батьків і дітей разом. Працює сумісно з іншими закладами для дошкільнят, проводить відповідну роботу з організації семінарів з питань розвитку дитини, підготовки її до навчання, виховання навичок читання.

Довідкові бібліотеки. Бібліотека надає вчасну, ретельно підібрану та корисну інформацію для членів громади, пов'язану з їхньою роботою та життєвими інтересами. Маєте кваліфікованих, ерудованих працівників з аналітичними здібностями - оберіть як основу модель (роль): "Довідкова бібліотека".

Дослідницький центр. Бібліотека сприяє контактам учнів і науковців у глибинному вивченні, дослідженні певних сфер діяльності людини, у "створенні" нових знань.

Визначення моделей (ролей) бібліотеки є першим кроком у

Вже з перших кроків відвідувач бібліотеки має зрозуміти, наскільки необхідним може стати цей заклад для нього. Тому так важливі сучасні підходи до оформлення бібліотеки, особливо місць, де безпосередньо надаються бібліотечні послуги.

Наочні нетрадиційні форми організації бібліотечного простору стимулюють інтерес відвідувачів. Наявність "інформаційної зони" дозволить більше дізнатися про бібліотеку та життя місцевої громади, яскравий куточок для наймолодших привабить батьків з дітьми, "читацька зона" абонементів з тематичними добірками художньої літератури зекономить час відвідувача, а комфортна "зона відпочинку" зробить бібліотеку більш затишною для людей похилого віку. Аматорські вироби читачів, дитячі малюнки, експозиції зі штучних квітів, яскраво оформлені тематичні полиці, нетрадиційна книжкова виставка - все це робить бібліотеку більш зрозумілою, привабливою для населення.

Відкритий доступ до книжкового фонду, розгалужений довідково-бібліографічний апарат, доповнений фактографічними добірками документів різної тематики з основних життєвих питань зробить бібліотеку необхідною населенню. Наявність рекламних листівок, правил користування бібліотекою, адаптованих до певної читацької категорії зробить користування бібліотекою зручним.

Створенню дружньої атмосфери у бібліотеці сприяє не тільки наявність всіх цих факторів, а й зовнішній вигляд працівників, стиль їхньої поведінки, доброзичливі, неформальні звернення до відвідувачів.

Оголошення на інформаційній дошці в одній із ПБ США

*Від читання не гладкішають.
Ви бажаєте тренувати розум -
зробіть пробіжку до бібліотеки.
Б'ємось об заклад - Вам не вдасться
загнати бібліотекаря у кут.
Слідкуйте за власними речами, не всі
приходять сюди читати.*

Місія публічної бібліотеки

Залежно від свого призначення, основних завдань діяльності, спеціалізації, цілей і пріоритетів кожна

бібліотека має визначити власну місію. Це своєрідна її філософія, шляхетна, велична ідея, яку мають знати всі працівники та громадськість. В основі місії лежать відповіді на кілька питань:

**чому існує,
кого обслуговує,
з якою метою?**

Публічна бібліотека – це освітня установа у найширшому розумінні цього слова. Вона забезпечує потреби населення у сфері освіти, інформації і розвитку особистості, організації відпочинку і дозвілля. Це робить її роль у суспільстві особливо значущою.

У цьому важливо для бібліотеки визначити місію та ролі, які вона реалізує у своїй спільноті. Послуги, котрі надає публічна бібліотека.

У цьому її відмінність від академічної бібліотеки, призначення якої підтримувати навчальний процес своїх учбових закладів, інформаційно забезпечувати наукові дослідження, зберігати інформацію для майбутніх поколінь. Зрозуміло, що місія бібліотеки, призначеної для навчання та інформаційного забезпечення наукових досліджень, буде відрізнятися від місії бібліотеки, що надає доступ широких верств населення до книжкових зібрань. Концепція розвитку фонду академічних бібліотек суттєво відрізняється за принципами формування фондів публічних бібліотек. Тому для зарубіжного фахівця було б великим дивом прочитати в плані роботи публічної бібліотеки щодо забезпечення навчальних потреб школярів, а у плані університетської бібліотеки - стосовно придбання бестселерів для жіноцтва.

Місія публічної бібліотеки визначається на основі аналізу складу населення, соціооточення, інфраструктури регіону, історичних та культурних традицій. Відповідно до цього формуються та розкриваються фонди, облаштовуються приміщення, виготовляється рекламна продукція тощо.

Чітке дотримання визначеної місії допомагає окреслювати критерії якісного обслуговування (повнота, оперативність, доступ), раціонально розподіляти кошти, підбирати відповідний персонал.

На основі місії будується стратегічне планування, визначаються ролі бібліотеки, накреслюються короткострокові та довгострокові цілі.

ПРИКЛАДИ МІСІЙ ЗАРУБІЖНИХ ПУБЛІЧНИХ БІБЛІОТЕК

Ми працюємо, аби сприяти безперервній освіті та культурному розвитку усіх жителів, незалежно від їхнього статусу, через інформацію, матеріали культурно-історичного характеру та художні твори.

Бібліотечна служба допомагає мешканцям формувати та розвивати навички читання у дітей раннього віку.

Сприяння підвищенню якості життя та культурному збагаченню кожного з жителів Букінгемшира за допомогою доступу до інформації, освіти та читання для задоволення - наше головне завдання.

Бібліотечна система графства Корнуолл: забезпечення високоякісних послуг, що сприяють покращанню соціального, економічного життя та розв'язанню екологічних проблем Корнуоллу.

Місією публічної бібліотеки Боулдера є сприяння розвитку кожного мешканця шляхом задоволення його інформаційних потреб, які не вдалося задовольнити іншими шляхами.

Моделі (ролі) публічної бібліотеки

Традиційно публічні бібліотеки намагаються "бути всім для всіх", проте кожна з них є неповторною. На образ бібліотек впливають надто багато чинників, щоб вони були ідентичними. Ставлення влади, взаємозв'язки з громадськістю, соціооточення, інфраструктура, кадровий склад, книжкові зібрання - все це впливає на ролі, які бібліотеки можуть відігравати у своїй спільноті. У 1987 році Американська бібліотечна асоціація (АБА) так визначила ці ролі:

Центр громадської діяльності. Бібліотека є центром громадської активності, зустрічей та обслуговування, який тісно співпрацює з іншими закладами та організаціями. Якщо у вас нове, просторе приміщення і є гарний організатор, то це може стати однією з ролей вашої бібліотеки.

Центр громадського інформування. Бібліотека є центром зі збирання та оброблення поточної інформації щодо громадських організацій, видань та послуг. Маєте партнерські стосунки з місцевою владою - створіть центр інформації для населення